

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliáčik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahore). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2008
Náklad 450 kusů
Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

MAŠOVICE (OKR. ZNOJMO)

„Pšeničné“. Horákovská kultura, doba laténská (LT A). Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu roku 2007 byly na dvou parcelách rodinných domů zachyceny doklady osídlení horákovské kultury. Na parcele domu p. Pazderky se podařilo prozkoumat část výrobního objektu, vyplněného destrukcí mazanice a lomových kamenů. Na parcele p. Cabalové na západním okraji zastavovaného území pak byl zachycen zbytek žárového hrobu. Jednalo se o spodní část amforovité zásobnice, která byla vyplněna kremací. Potvrzuje tak zjištění o existenci větší nekropole v tomto prostoru.

Z východní části zkoumaného území, z parcely p. Lakuna, pak pochází další doklad časně laténské osídlení ze 4. st. př. n. l. Reprezentuje ho velká zásobní jáma s malou vstupní předhlubní, která poskytla bohatý soubor keramiky s příměsí nebo bez příměsí grafitu a s charakteristickou plastickou výzdobou.

Zdeněk Čižmář

Resumé

Mašovice (Bez. Znojmo), „Pšeničné“. Horákov Kultur, Latènezeit (LT A). Siedlung. Rettungsgrabung.

OLŠANY U PROSTĚJOVA (OKR. PROSTĚJOV)

„Zlatníška“. Doba laténská (?). Ohrazení. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu, realizovaného v roce 2007 na pozemku firmy Mürdter-Dvořák, s. r. o., v Olšanech u Prostějova (podrobná charakteristika lokality viz kap. Neolit), byl zachycen též žlab (obr. 7), jehož výplň poskytla pouze několik drobných a nevýrazných keramických zlomků, datovatelných do doby laténské. Vlastní účel výkopu stejně jako jeho vztah k „ohrazení“, zjištěnému již v roce 1998 (Šmíd 1999), zůstává dosud nevyřešenou otázkou.

Pavel Fojtík

Literatura

Šmíd, M. 1999: Olšany (okr. Prostějov), „Zlatníška“. *Přehled výzkumů 40 (1997-1998)*, 215, obr. 1.

Resumé

Olšany u Prostějova (Bez. Prostějov), „Zlatníška“. Latènezeit (?). Einzäunung. Rettungsgrabung.

POLEŠOVICE (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Nivy“. Doba halštatská, doba laténská. Sídliště. Záchranný výzkum

Archeologický výzkum v Polešovické pískovně v roce 2007 plynule navázal na záchranné výzkumy

Obr. 7: Olšany u Prostějova, „Zlatníška“. Pohled na výzkumem zachycený úsek ohrazení. Abb. 7: Olšany u Prostějova, „Zlatníška“. Blick auf den entdeckten Abschnitt der Einzäunung.

prováděné v minulých letech. Celkem bylo odkryto 82 zahloubených archeologických objektů, z nichž větší část (32 objektů) představovaly kúlové jamky. Většina těchto kúlových jamek neposkytla žádný keramický materiál vhodný pro přesnější datování, a lze je tedy s velkou pravděpodobností zařadit obecně do pravěku, zejména pak do období, která jsou na lokalitě již prokázána. Druhou početnou skupinu zahloubených objektů představovaly běžné sídlištní, případně zásobní jámy, většinou kruhového či oválného půdorysu. V jejich výplni se vyskytly keramické nálezy, které tyto objekty řadí do období doby železné – halštatské i laténské.

Významnějším objevem z této doby jsou ovšem odkryté půdorysy tří zahloubených chat s kúlovou konstrukcí. V jedné z nich (objekt 1200; obr. 8) byl nalezen početný soubor keramiky náležící halštatské kultuře, bronzový prsten, jantarový korál, množství keramických přeslenů, zlomky tkalcovského závaží a parohový nástroj. Tato výrazná zemnice s rozměry 6,3 × 5,5 m patří mezi největší a nejzajímavější zahloubené stavby, jaké bylo doposud možné na lokalitě prozkoumat. Za pozornost stojí i výrazné stopy po kúlových konstrukcích, které byly identifikovány na jejím dně. Zbývající dva objekty, které můžeme nepochybně považovat za obytné stavby, se už řadí do období kultury laténské, s obvyklou konstrukcí obdélné jámy s kúlovými jamkami v kratších stěnách.

Marek Lečbých

Resumé

Polešovice (Bez. Uherské Hradiště), „Nivy“. Hallstattzeit. Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 8: Polešovice. Zemnice z doby halštatské. Abb. 8: Polešovice. Hallstattzeitliches Grubenhaus.

PRAVČICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„U obrázku“ (Hulín-Pravčice 1). Halštat. Pohřebiště. Záchraný předstihový výzkum.

Pokračování záchraného výzkumu z roku 2006 (Paulus 2007) navazovalo na odkryvy lokality z loňského roku a je označováno jako Hulín-Pravčice 1. Lokalita se nachází mezi dvěma pahorky SV od Hulína. Nadmořská výška lokality je 198–199 m a postupně se svažuje k silnici Hulín-Pravčice. Na mapě ZM ČR 1:10000, vkladový list 25-31-08, je lokalita identifikována koordináty od Z:J. s. č. 97:354, 100:357, 132:291, 137:291 mm. Nejbližší vodoteč Kostelecký potok se nachází 90 m východním směrem, nedaleko protéká také říčka Rusava. V jižní části lokality se na ploše ca 100×60 m nacházela kulturní vrstva, spláchnutá ze severní, výše umístěné části lokality. Z časových důvodů se plocha rozdělila do čtverců 4×4 m a zkoumala se šachovnicovitě. Celkem zde bylo vyměřeno 266 čtverců, z nichž 120 bylo prozkoumáno. Mocnost této kulturní vrstvy se pohybovala v rozmezí 0,26–0,96 m a zkoumala se po mechanických vrstvách. Velká část objektů, zahloubená do vrstvy, byla díky shodnému zásyvu špatně rozpoznatelná. Z kulturní vrstvy pochází nálezy části lebky („pohozené“ v jednom ze čtverců) a neúplných kosterních pozůstatků tří jedinců, které byly objeveny u profilu zkoumané plochy. Celkem se zde podařilo prozkoumat 466 objektů, 4 kostrové hroby KŠK, 2 žárové hroby KLPP. Také se podařilo zachytit předsunutý překop (tzv. titulus) a průběh žlábků s jeho zalomením v místě pravděpodobného rohu. Bohužel z něho nejsou zatím žádné nálezy.

Martin Paulus

Literatura

Paulus, M. 2007: Pravčice (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 48, 393–394.

Resumé

Pravčice (Bez. Kroměříž), „U obrázku“ (Hulín-Pravčice 1). Hallstattzeit. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV (K. Ú. ČECHOVICE, OKR. PROSTĚJOV)

Intravilán obce. Halštat. Sídliště. Záchraný výzkum.

Počátkem měsíce dubna 2007 byla provedena skrývka nadloží na parcele určené k výstavbě domu manželů Trunečkových v Prostějově-Čechovicích. Jedná se o rohovou parcelu, ohraničenou od severu ulicí J. B. Foerster a od západu ulicí Esperantskou. Na odhumusované ploše se vedle recentních zásahů, souvisejících s výstavbou řadových domů v sousedství, vyrýsovalo i několik pravěkých objektů. Ty byly ve dnech 3. a 4. dubna prozkoumány a zdokumentovány. Záchraný archeologický výzkum potvrdil již známou skutečnost, že místo bylo intenzivně osídleno především v době lužických popelnicových polí.

Miroslav Šmíd

Resumé

Prostějov-Čechovice (Bez. Prostějov). Intravilan der Gemeinde. Hallstattzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEROV (K. Ú. PŘEDMOSTÍ U PŘEROVA, OKR. PŘEROV)

Hranická ulice. Doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

V měsících červnu a červenci roku 2007 uskutečnila společnost ARCHAIA Brno, o. p. s., pracoviště Olomouc, záchraný archeologický výzkum, který byl pokračováním výzkumu z roku 2006, souvisejícího s budováním cyklostezky na ulici Hranická v Předmostí u Přerova. Zkoumaná lokalita se nachází ve střední části Hranické ulice (č. p. 30/7) u západní strany zahrady farního úřadu kostela sv. Máří Magdaleny („Farské zahrady“, parcela č. 35) v centru Předmostí (obr. 9). Celkově se prozkoumala plocha o rozloze cca 61,3 m², kde jsme zjistili osídlení od pravěku až po současnost. Z doby laténské se prozkoumaly tři sídlištní objekty, které obsahovaly pouze keramický materiál.

Michal Cheben, Jan Mikulík, Martin Moník, Miroslava Plaštiaková, Zdeněk Schenk